

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 8

Utgitt 3 mars

1937

Skriv frå Justisdepartementet.

20 febr.

Etter fullmakt gjevi ved kongelege resolusjonar frå 16 januar 1925 og 19 august 1932 har departementet i samhøve med lov nr. 1 frå 6 juni 1891 um politivedtekter for heradene i riket, lov frå 22 mai 1875 um retten til å halda dramatiske og andre offentlege framsyningar m. v., lov nr. 2 frå 19 april 1899 til vern av born mot bruk av tobakk og lov nr. 3 frå 17 juni 1932 um tillegg til politilovgjevingi stadfest vedtaket åt Årdal heradstyre, Rogaland fylke, i møte 15 januar 1937 um politivedtekt for heradet.

Vedtekta lyder so:

§ 1. På offentlig veg er det forbode å stima ihop, fara med ståk, skrik, slagsmål eller dansa og kasta med stein eller snøball eller fara usømeleg åt, so den offentlege orden vert skipla eller vegfarande meinka.

All njoting av rusdrykk på offentlig veg eller i nærleiken av den, i open båt eller på dekk på farty som ligg ved offentlig bryggja eller kai er forbode. Med offentlig veg meiner ein i denne vedtekti alle vegar og stigar som er etla til ålmen ferdsla eller der det er ålmen ferdsla.

§ 2. Politiet kann forby renning på spark og anna på visse holkar av ålmen veg, når det er til hinder for dei vegfarande.

§ 3. Husdyr må ikkje tjorast slik at dei kann nå inn på offentlig veg og soleis meinka ferdsla.

Olme uksar, springhestar eller andre sinte dyr må ikkje gå lause på offentlig veg. Dei må hegnast inne eller bindast so forsvarleg at dei ikkje kann meinka eller valda fåre for ålmen ferdsla.

På offentlig veg må køyrrar ikkje gå frå hesten utan at den er forsvarleg bunden.

§ 4. Sinte hundar som plar renna etter folk, bit, eller gøyr, kann politiet krevja blir halden i band eller sett mundkorg på. Det same gjeld hundar som med umsyn til storleik eller rase kann vera fårlege.

20 febr. Ingen må på offentlig veg hissa hundar på folk eller dyr, eller la vera å halda hunden att, um han fer laus på nokon.

§ 5. Ugras eller anna avfall må ikkje kastast på offentlig veg. Kloakmundingar eller andre avlaup, som valdar ureinske, må ikkje leggjast soleis at dei støyter mot offentlig veg eller grøft.

Lagring av ved, stein og liknande er forbode på offentlig veg eller vegkant.

§ 6. Skjoting eller salutt ved offentlig veg må gjerast med varsemnd.

§ 7. Lovleg uppslegne plakatar og kunngjeringar må ikkje øydeleggjast eller skadast.

§ 8. Offentlege konsertar, framsyningar og tilstellingar av alle slag kann ikkje haldast utan løyve frå politiet (lensmannen). Undanteke er kyrkjekonsertar, opplysande foredrag og andre tilstellingar med velgjerande fyremål.

§ 9. Urosmenn som gjer spetakkel eller uroar lovleg møte, basarar, festar eller andre samkomor, må ikkje tolast. Dei pliktar å forlata huset eller plassen, når dei vert vist burt av den som styrer samkoma.

§ 10. Samkomer med dans eller andre samkomer der fyremålet heilt eller for det meste er moro eller tidartrøyte, må ha løyve av politiet (lensmannen), dersom det er tilgjengje for ein uavgrensa krins av personar, eller for folk som står i eit lag eller liknande samskipnad. Slike samkomer må til regel ikkje vara lenger enn til kl. 2.

Politiet (lensmannen) kann krevja ordensvakt, og utlogene hermed reider den ut som har fått løyve til samkoma.

Politiet (lensmannen) kann når som helst løysa upp ei slik samkoma når det finn grunn for det. Dei som er tilstades pliktar då å gå frå plassen i ro og orden.

§ 11. Det er ikkje lovleg å selja noko slag tobakk til born under 15 år, anten dei vil kjøpa til seg sjølv eller til andre. Undanteke er dei som har med skreven setel frå foreldre eller føresette med oppgåve over kva slag og kor mykje dei skal kjøpa. Setelen tek handelsmannen vare på. Det er heller ikkje lovleg å kjøpa noko slag tobakk til born under 15 år, eller gi barn tobakk under eit eller anna påskot. Ser nokon tenestemann ved politiet at born under 15 år brukar tobakk i nokon form på offentlig veg, i forsamlingshus eller krambu, kann han ta frå dei tobakken. Dessutan skal han søkja etter korleis barnet har fått tak i tobakken. Sakene skal han gjeva foreldre eller føresette og samstundes melda frå korleis barnet har fått tak i det.

§ 12. Brot på desse vedtekter vert straffa etter § 339, 2 i straffelovi.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

20 febr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Sørums herredstyre, Akershus fylke, i møte 30 januar d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 mars d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 17,30 til kl. 8. På lørdager lukkes dog kl. 17. I tiden fra og med 15 til og med 23 desember kan der på hverdager holdes åpent til kl. 19. Påskeaften, pinseaften og julaften lukkes kl. 15. 1 mai og 17 mai samt St. Hansdag holdes helt lukket.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

Skriv frå Socialdepartementet.

20 febr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Østre Gausdal heradstyre, Opland fylke, i møte 14 januar 1937 om brigdei § 1 i den vedtekta som gjeld om stengjingstid for utsalsstader.

Brigdet gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 mars d. å.

Etter brigdet lyder § 1 so:

§ 1. Utsalsstader for varor skal med dei nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 18 til kl. 8. Dei siste 4 kvardagar fyre jolaftan kan dei haldast opne til kl. 19. Påskeaftan, pinseaftan, jolaftan og nyårsaftan stengjast kl. 17. 1 mai og 17 mai stengjast kl. 12.

Skriv frå Socialdepartementet.

20 febr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov

20 febr. nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Ål heradstyre, Buskerud fylke, i møte 21 januar d. a. om ny vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 15 mars d. a. Den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal med dei nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 18 til kl. 8.30. Kvitsunsaftan, jolaftan og nyårsaftan stengjast kl. 15 og 17 mai kl. 13. Påskeaftan og 3 joledag haldast heilt stengt.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2.

A. Utsalsstader som berre sel mineralvatn, sjokolade, frukt, is, mjølk, egg, fløyte, natursmør, ost, baker- og konditorvaror, syltety, fyrstikkor, såpe, blad og tidsskrift skal på alle kvardagar vera stengde frå kl. 20 til kl. 8.30. Jolaftan stengjast likevel kl. 18.

B. På sun- og helgedagar kan desse utsalsstader haldast opne frå kl. 8.30 til kl. 10 og frå kl. 17 til kl. 20.

§ 3. I stengjingstida må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 4. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lova. Jfr. straffelovas § 339, 2.

22 febr.

Skriv frå Justisdepartementet.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 16 januar 1925 har departementet i samhøve med lov nr. 4 frå 25 juli 1913 um offentleg framsyning av kinematografbilete stadfest vedtaket åt Bruvik heradstyre, Hordaland fylke, i møte 12 oktober 1934 um kinematografvedtekt for heradet.

Vedtekta lyder so:

§ 1. Ingen kann syna fram film offentleg utan løyve frå formannskapet. I eit av dei siste møter i året skal formannskapet som regel avgjera kven og kor mange kinokveldar det skal gjevast løyve til for neste år. Politiet skal gjevast høve til å uttala seg um saki før formannskapet tek avgjerd. Faste skipnader kann gjevast løyve for inntil 3 år um gongen.

§ 2. Husrom og maskinrom må ikkje nyttast til kino-framsyning før det er godkjent av politiet og vedkomande brannstyre. Ved framsyningane må det sytast for at romet er reint og utlufta og høveleg oppvermd. Skal det vera fleire

framsyningar etter ein annan, må det luftast godt ut millom 22 febr. framsyningane.

§ 3. Ein av husstyret skal alltid vera tilstades og sjå etter at det er orden i framsyningsromet og ved billettsalet. Han skal og syta for at brannstellet sine reglar vert etterfylgde og føra kontroll med det som vert framsynt. Når det er stor tilstrøyming, skal det ved billettsalet verta ordna kø. Politiet hev rett til å vera tilstades ved alle framsyningar.

§ 4. Rusa folk eller personar som elles gjer styr og ståk skal ikkje vera tilstades under framsyningane. Røyking og sputting er forbode, og konfekt eller liknande må ikkje seljast under framsyningane. Møtelyden må alltid retta seg etter gjeldande fyresegner um ro og orden og reinhald i framsyningsromet.

§ 5. Ein gjeven rett til kinoframsyning kann ikkje overførast eller leigast burt til andre. Dersom nokon missbruker retten sin, kann formannskapet taka han attende kva tid som helst.

§ 6. For alle framsyningar av film skal det leggjast ei avgift til heradskassa med 5 % av bruttoinnkoma. Dette gjeld um det er filmframsyning åleine eller framsyning attåt foredrag, men formannskapet kann fråfalla eller setja ned avgifti for einskilte høve. Avgifti vert å leggja for kvar framsyning, og vedkomande huseigar eller husstyre hev ansvar for at avgifti vert betalt.

§ 7. Til framsyning av film som er godkjend berre til framsyning for vaksne må ikkje born under 16 år gjevast tilgjenge. Heller ikkje til framsyningar som sluttar seinare enn kl. 8 kveld har born under 16 år tilgjenge, minder dei er saman med sine foreldre eller med nokon som er i foreldre sin stad.

§ 8. Brot på desse vedtekter eller brot med pålegg som vert gjevne i medhald av dei gjer at vedkomande kann visast burt frå framsyningane. Dessutan kann vedkomande straffast etter straffelovi § 339, 2 um det ikkje kjem inn under strengare straffereglar.

§ 9. Desse vedtekter vert gjort gjeldande frå 1 mars 1937.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

23 febr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Øymark herredstyre, Østfold fylke, i møte 20 januar 1937 om forandring i §§ 1 og 2 i den

23 febr. gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Forandringen gjelder inntil videre fra og med 15 mars 1937 fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser op-
hører å gjelde.

De forandrede paragrafer lyder nu så:

§ 1. Utsalgssteder hvor salg av varer foregår, skal med nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 17.30 til kl. 8.30. Utsalgssteder som bare forhandler baker-
varer kan dog holdes åpne til kl. 19.

Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 15. 1 mai, 17 mai og St. Hansdag lukkes kl. 13.

Søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

§ 2. Utsalgssteder — herunder kiosker — hvorfra der ikke selges andre varer enn cigarer,igaretter, tobakk og artikler for tobakksrøkning, frukt, spisesjokolade og iskrem kan på hverdager holdes åpne til kl. 21 og på søn- og helligdager fra kl. 14 til kl. 21. For disse utsalgssteder gjelder ikke bestemmelsen i § 1 om lukning kl. 13 den 1 mai, 17 mai og St. Hansdag. Forøvrig finner dog bestemmelsene i § 1 anvendelse på heromhandlede utsalgssteder.

23 febr. **Skrivelse fra Socialdepartementet.**

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Aurskog herredstyre, Akershus fylke, i møte 6 februar d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 mars d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser opphører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer skal med de nedennevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 17 til kl. 8. Påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften lukkes kl. 15. 1 mai og 17 mai samt St. Hansdag holdes helt lukket.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt efter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes efter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

Skriv frå Socialdepartementet.

23 febr.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vedtaket åt Greipstad heradstyre, Vest-Agder fylke, i møte 11 januar 1937 om ny vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 1 mars 1937.

Vedtekta lyder so:

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal med nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 18 til kl. 8.

På laurdagar stengjast kl. 17,30.

Påskeaften, kvitsunaften, jolaften og nyårsaften stengjast kl. 15 og 17 mai kl. 11.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingtida må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedera kunder som er komne inn fyre stengjingstid.

§ 3. Reglane i denne vedtekta gjeld ikkje for sal av bensin og olje frå bensin- og oljedepot.

§ 4. Brot på desse vedtekter vert straffa etter lova. Jfr. straffelovas § 339, 2.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

23 febr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Stjørdal herredstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møte 11 februar d. å. om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 15 mars d. å. fra hvilken dag den eldre vedtekts bestemmelser ophører å gjelde.

Vedtekten lyder så:

§ 1.

A. Utsalgssteder for varer — bortsett fra de §§ 2, 3 og 7 omhandlede utsalgssteder — skal med de nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8,30.

De 8 siste hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 19. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 12.

B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

23 febr.

§ 2.

- A. Utsalgssteder hvor der kun selges melk og melkeprodukter samt baker- og konditorvarer skal med de nedenfor nevnte undtagelser på hverdager holdes lukket fra kl. 18 til kl. 8.

De siste 8 hverdager før julaften kan der holdes åpent til kl. 19. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket. Dog kan der på 2 påskedag, 2 pinsedag og 2 juledag holdes åpent fra kl. 8 til kl. 10.

§ 3.

- A. Utsalgssteder hvor der ikke selges andre varer enn frukt, fruktkremer, cigarer, cigaretter, snus, tobakk, tobakksartikler, fyrstikker, chokolade, sukkertøi, marsipan, konfekt, nøtter, kjeks og aviser skal på hverdager med de nedennevnte undtagelser holdes lukket fra kl. 19 til kl. 8,30.

På lørdager kan der dog holdes åpent til kl. 20. Påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften lukkes kl. 17. 1 mai og 17 mai lukkes kl. 12.

- B. På søn- og helligdager holdes helt lukket.

§ 4. Utsalgssteder hvor der selges varer for hvilke der foran er fastsatt forskjellige lukningstider må rette sig efter lukningstiden for de varer som rammes av den strengeste bestemmelse.

Likeså må den strengeste bestemmelse gjelde når to dager for hvilke der er fastsatt forskjellige lukningstider, faller på hverandre.

§ 5. I lukningstiden må kunder ikke slippes inn. Det er dog tillatt etter lukningstid å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

§ 6. Bensinstasjoner samt utsalgssteder på soldathjem og marketenterier på ekserserplassene omfattes ikke av bestemmelsene i denne vedtekt.

§ 7. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes etter loven. Jfr. straffelovens § 339, 2.

25 febr.

Skriv frå Socialdepartementet.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle brigde vetdaket åt Sandvolla heradstyre, Nord-Trøndelag fylke, i møte 15 februar 1937 om vedtekt om stengjingstid for utsalsstader.

Vedtekta gjeld inntil vidare, å rekna frå 15 mars 1937.

Vedtekta lyder so:

25 febr.

§ 1. Utsalsstader for varor skal med nedannemnde undantak på kvardagar vera stengde frå kl. 19 til kl. 8,30.

På laurdagar stengjast kl. 18 og påskeaftan, pinseaftan og jolaftan kl. 15.

På sun- og helgedagar haldast heilt stengt.

§ 2. I stengjingstidi må kunder ikkje sleppast inn. Det er likevel høve til etter stengjingstid å ekspedere kunder som er komne inn føre stengjingstid.

§ 3. Stengjingsvedtekta gjeld ikkje for serskilde utsalsstader for bensin og eller brenselolje (bensinpumpor og lignende).

§ 4. Brot på denne vedtekta vert straffa etter lova. Jfr. straffelovas § 339, 2.

Kongelig resolusjon.

26 febr.

De ved lover nr. 8 og 9 av 10 juli 1936 skjedde forandringer i landskattelovens §§ 26 d og 27, siste ledd, og i byskattelovens §§ 21 d og 22, siste ledd, trer i kraft straks og gjøres gjeldende første gang ved ligningen for 1937—38.

Kongelig resolusjon.

26 febr.

I henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med senere forandringer og i henhold til § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 med senere forandringer meddeles stadfesting med enkelte forandringer på vedtak av Vefsn herredstyre, Nordland fylke, i møte 26 august 1935 om nye almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk flytter.

Forskriftene lyder så:

Inndeling i helsekretser.

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har hver i sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte efterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og fortsetter til neste valg.

Bygningsvesen m. v.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Denne sender melding videre til helserådets ordfører. Følgende skal iakttas:

- 26 febr. a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den til rådighet stående plass gir anledning til, og intet hus må anbringes sådan at det borttar sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjorden skal fjernes fra hustomten; denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles, så at der ikke dannes vann- eller sølepytter.
- e. Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker skal oppføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.
- g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,30 m høit fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høiden innskrenkes til 2,20 m, og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygning, kan høiden med helserådets samtykke innskrenkes inntil 2,20 m. Hvor loftsbjolkene er frittliggende regnes høiden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dettes gulvflate, ha en høide på minst 2,5 m — i eneboliger og småhus 2,35 m — og høiden under skråtaket må intet sted være under 1,5 m. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygning kan med helserådets samtykke største høide under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 m og laveste høide minst 1,25 m.
- h. I ethvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst 1/10 av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves

hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelses- 26 febr.
rum som ikke har noget vindu som kan åpnes, skal
minst et sådant anbringes innen 1 år etterat disse for-
skrifter er blitt stadfestet.

j. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets
tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sani-
tære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan
kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det fin-
ner nødvendig.

k. Midlertidige losjihus for tilfeldige arbeidere eller an-
leggsarbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke
tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserå-
det anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg
på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann. Hver
arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal
være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tork
av klær. Rummene i disse losjihus skal daglig rengjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller,
skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen
at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere skal ha vindu eller annen åpning, som kan bru-
kes til luftveksling.

For kjellerrum, som benyttes til beboelse, handel eller
verksted skal følgende bestemmelser gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,30 m. Over-
kanten av jorden på husets utside må intet steds stå mere
enn 1¼ m høiere enn kjellerens gulv. Ytterflatene av veg-
gene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og
lysgrav, der skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjeller-
gulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og
fylt med med et minst 20 cm høit lag av pukken. Gulvet
skal være dobbelt og fylt med tørr fyll og ligge minst 0,5 m
over høieste grunnvannstand. Det underste gulv skal være
av vanntett stoff — asfalt, cement eller lignende, det øverste
skal være et minst 6½ cm tykt, godt sammenpløiet tregulv.
Rummet skal være forsynt med ovn og frisk luftventilasjon
etter helserådets nærmere anordning.

Det skal ha minst 1 vindu, som kan åpnes. Vindusflaten
skal være minst 1/10 av gulvflaten, og minst ⅔ av lysåp-
ningen skal være over jordoverflatens nivå.

§ 4. Brukes kokeovn i beboelsesrum, skal der anbringes
hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum
som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet,

26 febr. urenslighet, overfylling med beboere eller på annen måte har vist sig å være bestemt skadelige for sunnheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses inne i beboelsesrum, eller i rum som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noget sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby at der holdes husdyr som foran nevnt, hvis det har sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

Privet og avfall.

§ 7.

- a. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noget av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.
- b. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der finnes priveter særskilt for hvert kjønn og urinsteder av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.
- c. Privetbinger skal være innklædt og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene holdes tildekket. Bingerne skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 m fra våningshus, matbod og vei eller inne i våningshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelses-

rum, kjøkken eller rum, hvor matvarer opbevares. Pri- 26 febr.
vetet skal ha tette vegger og dør, som kan holdes ordent-
lig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri
luft. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Be-
holderne skal stå i kasse på tett underlag. De skal jevn-
lig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde, at
ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de
blir $\frac{3}{4}$ fulle, eller oftere hvis helserådet av sanitære
grunner krever det. Ved hver tømning skal beholderne
ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoarerer inne i beboelseshus skal de inn-
rettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelses-
hus. Anbringes urinsteder annet steds, skal helserådets
nærmere bestemmelser derom efterfølges. Pissoarer skal
gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent
sted. De skal holdes godt rene.

Med hensyn til stank eller tilsig fra pissoarer skal
disse være undergitt de samme bestemmelser som pri-
veter.

Finner helserådet at privet gir anledning til sanitære
ulemper, kan det påby forholdet rettet.

§ 8. Sjøppl, feierskarn eller annet avfall så vel fra be-
boelsesrum som fra bedrifter må ikke kastes like utenfor
husdøren, men skal enten brennes, samles i tette med lokk
forsynte kasser, legges i kompost eller bortbringes til sted,
som dertil måtte være anvist av helserådet. Brukes kasser
skal de tømmes og rengjøres, før de blir helt fulle, og så
ofte at stank undgås; dessuten også når helserådet av sani-
tære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødnings-
stoffer må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus eller
matbod enn 10 meter; de skal alltid holdes godt tildekket
med jord, og de skal anlegges således, at det ikke blir tilsig
til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til
mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til
bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller
nydelsesmidler.

Vaskevann og skyllevann og lignende må ikke slås like
utenfor husdøren eller i dennes eller våningshus og matbods
nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner eller synke-
grøfter, som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller
allfarvei enn 10 m, og således at derfra ikke er tilsig til oven-
nevnte steder, eller til sted hvorfra tas vann som benyttes
som foran nevnt eller til nabos eiendom uten dennes tillat-
telse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles

26 febr. så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Adsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten. For dyr som er døde av smittsom sykdom som er undergitt særlig offentlig forsorg, blir de reglet å følge som er gitt herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjødsel eller annet illeluktende eller forråtnende stoff til vann, som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse. Huseiere er pliktige til å anlegge kloakk, og på den måte som helserådet foreskriver, når helserådet av sanitære grunner anser det påkrevd, og det kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger. Forårsaker kloakkanlegg sanitære ulemper, kan helserådet påby at forholdet blir rettet.

§ 9. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte, at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk, og på marker som har helning til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke oplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted, hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt, enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

Drikkevann.

§ 10. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller til bruk i bedrift, som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nydelsesmidler, må ikke forurenses på nogen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplag nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann; de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år, eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner som ikke er større enn 2 meter på hver kant skal være stensatt eller på annen måte klædt på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal 26 febr. beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen; de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet, hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

Helseskadelige bedrifter.

§ 11. Ved anlegg av bedrifter som helserådet antar kan volde sanitære ulemper skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er igang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at nogen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand, enn der nødvendig følger av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg, som helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

Om ventilasjon m. v. i garasjer og i verksteder for motorvogner og om opslag av plakat henvises til de ved kongelig resolusjon av 17 april 1931 utferdigede forskrifter.

Slakterier, pøsemakerier, bakerier, meierier m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 12. Innredning av slakterier, pøsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

Om meierier og melkeutsalg henvises forøvrig til § 24.

Helseskadelige nærings- og nydelsesmidler m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 13. Til bruk for mennesker må der ikke fallbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for helsen fordi de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler, som er tilsatt noe stoff som helserådet anser skadelig for helsen, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nydelsesmidler, som kommer fra eller fallholdes

26 febr. på sted, hvor der ikke blir iakttatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å kreve utlevert de nødvendige prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfelle, eller finnes nogen basillebærer av farlig smittsom sykdom, som kan utbres med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Fjøs- og melkestell.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 14. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og godt luftet. Storrengjøring minst en gang om året: vasking eller kalking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utlufting med gjennemtrenk i flere dager.

Binger for kalv og sau skal hyppig tømmes og kalkes. Foringskrybber skal vaskes og spyles hver dag.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den som melker skal være iført et rent, hvitt armforklær og skal før melkingen såpevaske sine hender, og er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig vaskning av de tilsølte partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren, tørr klut. Alle melkekjørler og de arbeidsklær som brukes under melkingen må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset. Såfremt melken siles på gården må silingen foregå i særskilt rum utenfor fjøset. Siling av melken gjennom klut er forbudt. Melk må ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar, hvori den opbevares være tildekket. Under ingen omstendighet må dog melk opbevares i soverum eller i rum, hvor syke opholder sig. Ved sykdom blandt besetning skal salg av melk fra vedkommende ku stanses og ved mistanke om smittsom sykdom

i husstand skal alt salg av melk stanses. Forholdet meldes til 26 febr. nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 15. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet; utenfor inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelse herom. Tørr feining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Hovedrengjøring skal foregå minst en gang om året eller oftere hvis helserådet finner det påkrevd. Helserådet kan gi påbud om at der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres innhold brennes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv eller lignende. På iønefallende steder skal finnes opslag om forbud mot spytning på gulvet. Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk eller matvarer, som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer, som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender, og alltid etter bruk av privet. De skal iaktta renslighet ved innpakningen, og må f. eks. ikke blåse posene op eller væte fingrene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Når det lar sig gjøre, skal varene anbringes i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt- og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene, når de brukes. I melkeutsalg må der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøking er forbudt i butikker, hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem, som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøking skal finnes på lett iønefallende sted i vedkommende butikker.

I hver butikk skal der være opslått særavtrykk av ovenstående forskrifter.

26 febr.

Smittsomme sykdommer.

§ 16. Når en tuberkuløs hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring forandrer bopel, skal melding derom gis til helserådets ordfører av kretsens helserådsmedlem, og av dem fra hvem den syke flytter.

Når en lærer har grunn til å anta, at et skolebarn lider av utøi, skab eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem, med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befriet for sitt utøi eller sin hudsykdom, før det påny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 17. Gang- og sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av person, som har lidt av smittsom sykdom, eller henstått i rum hvor sådan person har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, før de er renset efter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum hvor person lidende av smittsom sykdom har opholdt sig skal også renses efter helserådets anvisning.

§ 18. Angående hygieniske forholdsregler vedkommende utskillere av tyfus- eller paratyfusbasiller henvises til de ved kongelig resolusjon av 20 oktober 1933 utferdigede forskrifter for det hele land.

Tørring av fisk.

§ 19. Fiskehoder og annet fiskeavfall kan anbringes til tørring på nøst eller båttak, når der sørges for passende underlag av bord eller annet trevirke; dog må sådant ikke anbringes på tak, der vender mot offentlig vei eller plass, og heller ikke være således anbragt at de omboende generes av stanken.

På tettere bebyggede steder er oplegging av sådanne saker ikke tillatt.

Innen St. Hans skal alt være fjernet.

Båtlosjier.

§ 20. På båtlosjier skal der gjøres rennt hver dag og vaskes minst 2 ganger i uken. Der skal finnes tilstrekkelig antall spyttebakker, som skal rengjøres hver dag. Spytning på dørken er forbudt. Skottet mellom opholdsrum og motorrum skal være så tett, at ikke exhaustgass trenger gjennom. Der skal påsees at intet ligger og råtner under dørken, og at farkosten har friskt vann på kjølen. Notbas eller høvedsmann har å påse at forholdsreglene overholdes.

Offentlige boksamlinger.

26 febr.

§ 21. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes til personer lidende av smittsom sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvilken der er sådan sykdom. Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene desinfiseres før de utlånes til andre.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Tjenerhold.

§ 22. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

Bevertningssteder, herberger og forsamlingslokaler hvor der foregår servering.

Jfr. lov om hoteller, andre herberger og bevertninger av 25 juni 1935 og forskrifter fastsatt i henhold til denne lov ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936.

A. Bevertninger.

§ 23.

1. Bevertningslokalet og alle til bedriften benyttede værelser samt kjøkkener må være sådan beliggende at de får tilstrekkelig lys. Den effektive vindusflate skal utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, og minst ett vindu skal kunne åpnes. Rummene skal kunne opvarmes og utluftes tilstrekkelig. Gulv, vegger, vinduer og tak må være i sådan stand at de med letthet kan holdes rene. Lokalene samt ganger og trapper skal holdes kunstig oplyst, når de ikke er oplyst av dagslyset.
2. Alle til bedriften benyttede værelser skal daglig utluftes godt. Hver dag skal vinduspostene vaskes, og støv tørres av møblene med fuktig klut. Umalte bord, kjøkkenbenker, fjeler m. v. skal hver dag renskures. Minst 4 ganger om året skal alle møbler vaskes med varmt vann og såpe, eller gjøres grundig rene på annen av helserådets ordførers godkjent måte. Vegger og tak skal 2 ganger årlig eller oftere, om helserådet i det enkelte tilfelle bestemmer det, enten males, hvittes eller vaskes. Tilsølte deler av veggene skal straks rengjøres. Vinduene skal vaskes og pusses så ofte det trenges, iall fall minst en gang

26 febr.

månedlig. Ganger og trapper skal holdes rene, de skal vaskes minst 3 ganger i uken. Ved inngangsdøren skal anbringes fotskraper eller dørmatte som rengjøres hver dag. Tørr feining og tørr avstøvning er forbudt.

I følge kongelig resolusjon av 10 juli 1936 skal gulvene vaskes minst 2 ganger om dagen.

3. I alle rum som benyttes av gjestene kan helserådet påby at der skal finnes det nødvendige antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttbakkene hvis bund skal være dekket av sagmugg, torv eller lignende skal daglig rengjøres, og innholdet brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte. Spytting på gulv, ganger og trapper er forbudt.
4. Brukt servise skal ordentlig rengjøres før enn det anbringes sammen med det rene. Urent servise må ikke tilbys nogen gjest. Sprukne emaljekar må ikke benyttes. Kobberkar skal være godt fortinnet, og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke brukes. Om opvask av servise (kopper og annet spisestell) og om opslag av plakat herom henvises til de ved kongelige resolusjoner av 2 februar 1934 og 29 oktober 1936 for det hele land utferdigede forskrifter (som fåes ved henvendelse til helserådet). Skyller skal daglig fjernes fra lokalet.
5. Opbevaringssteder for matvarer skal være tørre og må kunne utluftes til fri luft. De skal gjøres grundig rene minst én gang månedlig, issskap (-kasser) dog minst én gang om uken. Melk, fløte og andre matvarer skal opbevares på sådan måte at de er beskyttet mot støv og annen forurensning, ikke får usmak av andre varer og heller ikke er tilgjengelig for fluer eller andre dyr. Opbevaringssted for matvarer må ikke benyttes som soverum.
6. Betjeningen skal være iført ren og ordentlig drakt. Matvarer må ikke håndteres med urene hender. Der skal alltid finnes rent vaskevann, såpe og håndklær til bruk for betjeningen, og verten må påse at dette benyttes efter behov. Betjeningen må alltid vaske hendene efter bruk av privet. Personer med smittsom, stinkende eller væskende sykdom må ikke tillates å tilberede eller servere mat eller drikke for gjester.
7. Det er forbudt å drikke av vannbeholderens øse. Vann skal serveres i glass eller kopp som etterpå rengjøres som under punkt 4 angitt. Matgryten må ikke benyttes til klæsvask, der heller ikke må foregå i herbergers eller bevertningers kjøkkener.
8. Privetavlukkene seter og gulv skal hver dag rengjøres.

Brukes privetbeholdere skal daglig anvendes strømidler. 26 febr.
Tømming av beholdere skal skje før de blir $\frac{3}{4}$ fulle. Også i binger skal brukes strømidler; tømming skal foretas 4 ganger årlig eller oftere om nødvendig for å undgå overfylling. På privetene skal finnes papir. Priveter som ikke får direkte lys utenfra skal oplyses kunstig. Priveter og pissoarer skal legges således og holdes i sådan stand, at stank derfra ikke trenger inn i værelser, kjøkken eller opbevaringssteder for matvarer, og at de heller ikke generer nogen nabo. Helserådet kan gi ytterligere forskrifter for tømming og renhold, når det finner det påkrevd.

9. Trekk på møblene skal være av stoff som er lett å holde rent og lett å desinfisere.

B. Herberger.

1. De forskrifter som ovenfor gjelder bevertningssteder, skal også gjelde for herberger.
2. Hver dag skal senger som benyttes bli oppredd; dyner og puter skal opristes og stå opslått 3 timer til utluftning. Utenpå overbredslet skal der være et varetrekk (tett lerretspose) som kan vaskes. Underlaget skal dekket med et laken. For hver ny losjerende skal der skiftes rent varetrekk, laken og putevar, og for samme losjerende skal de skiftes rene minst en gang i uken. Til sølte sengklær, laken eller putevar skal straks ombyttes med rene. Sengklær skal vaskes minst 4 ganger årlig. Helserådet skal treffe bestemmelse om hvor ofte og på hvilken måte desinfeksjon skal foretas med sengklær som ikke kan vaskes.
3. I ethvert soveværelse skal der finnes vaskestell, rent vann, såpe og håndklær og lett adgang til rent drikkevann. Hvis der er flere losjerende på samme værelse, skal hver av dem ha særskilt håndklær, drikkeglass og såpestykke som skiftes nytt for hver losjerende. Drikkeglass og vaskevannsfat skal rengjøres hver dag. Det er forbudt å ha kam og hårbørste på soveværelsene til bruk for de losjerende.
4. Angående størrelsen av enkelt- og dobbeltværelser henvises til § 15 i de ved kongelig resolusjon av 10 juli 1936 utferdigede forskrifter. Ligger flere enn 2 på værelset må det minst være 12 m³ luft på hver; 2 barn under 10 år regnes i så henseende for én. Dersom verten kommer til kunnskap om at han har hatt personer som lider av eller mistenkes for å lide av smittsom sykdom i losji eller kost, har han øieblikkelig å melde dette til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir ham.

- 26 febr. 5. I ethvert værelse kan helserådets ordfører forlange ett eksemplar av disse forskrifter opslått med angivelse av hvor mange som har lov til å bo på værelset.

C. Forsamlingslokaler hvor der foregår servering.

De forskrifter der under A. gjelder bevertningssteder, gjelder også for forsamlingslokaler hvor der foregår servering.

Meierier og melkeutsalg.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 24.

1. Meierier, ysterier og melkeutsalg som herefter åpnes, og åpnes på nytt efter å ha vært nedlagt, skal anmeldes for og godkjennes av helserådet.
2. Helserådet kan påby at salg av melk og fløte skal foregå fra eget rum (utsalg). Alle som handler med melk, skal ha denne opbevart i særskilte rene og luftige rum.
3. I utsalgs- og opbevaringsrummet skal gulv, vegger og tak være slik, at de uten vanskelighet kan holdes rene. Utsalgsrummet skal ha egen inngang fra gaten og ikke ved dør eller andre åpninger stå i forbindelse med soverum. I utsalgsrummet må ikke opbevares andre varer, som kan forurense melken og fløten eller gi den usmak.
4. De rum hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides skal være lyse og godt ventilert. Disker og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingsår. Gulvet må aldri feies tørt.
5. Spyting og tobakksrøkning er forbudt. Plakat herom skal være opslått på iøinefallende sted. I ethvert melkeutsalg skal finnes vann og vask, samt såpe og håndklæ.
6. Betjeningen skal under arbeide være iført helt hvitt forklæ. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi som dekker håret.
7. Melk må bare opbevares i rene, lukkede kar, og utmåling eller overhelning fra spann til spann på torv, gate, i portrum eller gårdsplass er forbudt.
8. Målekarrene må alltid være rene. Det er strengt forbudt å drikke av målekarrene eller spannenes lokk. Fortinningen i melkespannene må alltid være hel.
9. Eldre melkeutsalg og meierier skal innen 1 år efterat disse forskrifter er stadfestet være bragt i overensstemmelse med forskriftene i den utstrekning helserådet forlanger.
10. Melk og melkeprodukter må ikke opbevares sammen med

annen vare som kan gi dem usmak, forurensning eller be- 26 febr.
derve dem.

11. For meierier og ysterier hvortil er knyttet utsalg for melk og melkeprodukter gjelder også hvad der er anført i forskrifter for butikker.
12. I ethvert meieri, ysteri og melkeutsalg skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 25.

1. Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse med disse må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøring må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.
2. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrummene eller hindre dissens rengjøring må ikke finnes i bakeriet eller de rum som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjær og matspann eller lignende opbevares i arbeidsrummene, liksom litt gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.
3. Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.
4. Smør, melk o. s. v. må opbevares i rene tildekkede kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må være rene for hvert stoff, og må hver dag rengjøres i kokende vann.
5. Melsekker skal børstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet.
6. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, liksom å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spyting er forbudt.
7. Under sitt arbeide må bakeren være iført egen ren, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet, og som vaskes minst to ganger ukentlig.
8. I bakeriet skal det være vaskevannsstell, såpe og rene håndklær.
9. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og efter deig-

26 febr. og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet.

Det er forbudt å beskjeftige personer i bakeriet som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.

10. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i rene kurver og kasser, som er lukket eller forsynt med overbygning eller tett fastbundet ren presenning.
11. Bakeriet må ikke benyttes til klæsvask.
12. I ethvert bakeri skal ett eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Møller.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler med forskrifter, jfr. tillegget tilslutt.

§ 26.

1. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.
2. I møllekammeret og andre til møllen hørende rum, som tjener til opphold for den som besøker møllen eller møllens arbeidere, skal gulvene feies fuktig hver dag, og gulv, benker, stoler vaskes minst 1 gang i uken, og vinduer, dører og veggene i mannshøide vaskes minst en gang hvert fjerdingår.
3. Helserådet kan påby at disse rum skal være forsynt med et tilstrekkelig antall spytebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spytebakkenes bunn skal dekkles med fuktig sagmugg, torv eller lignende. De skal daglig rengjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte.

Renhold i skogshytter.

§ 27.

1. Huset skal holdes godt ventilert døgnet rundt, særlig ved ventiler i gavlene eller trekkpipe i taket.
2. Det er forbudt å spytte på gulv, vegger eller innbo.
3. Sengene skal redes op hver morgen. Løs sengehalm må ikke brukes.
4. Etter hvert mål skal der vaskes op; matkopper og spise-stell settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner og kaffekjeler på en plass for sig, matlevninger og avfall bringes bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbod eller skap.
5. Minst én gang om uken skal gulvet vaskes. Gulvet skal daglig feies efter først å være dynket med vann eller strød med sne så det ikke gyver.
6. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes utenfor døren eller omkring husveggene.

7. Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er ordentlig ren- 26 febr
gjort, når det tas i bruk. Når ett arbeidslag reiser, plik-
ter det å gjøre rent etter sig.
8. Alle, som bor i huset, skal iaktta renslighet og være an-
svarlig for at disse forskrifter efterfølges. De velger sig
imellem en ordensmann, som har opsynet med ventila-
sjoner og renholdet.
- Ordensmannen velges enten skiftevis hver uke, eller
den samme kan velges for lengere tid hvis derom er
enighet.
9. Det er ordensmannens plikt å påse at disse forskrifter
overholdes, og å gjøre anmeldelse til helserådet hvis
hans myndighet ikke respekteres. Personer som er full
av utoi, har skabb eller annen smittsom hudsykdom eller
annen smittsom sykdom, eller som ved urenslighet er til
plage for andre, kan bortvises av helserådet.
10. Feiekost og brukbare vannbøtter skal være til stede i
rummet. Samme bøtte må ikke brukes til både renavn
og vask.
11. I alle tømmerkoier skal arbeidsgiveren sørge for at der
finnes forbindelsessaker: 2 gasbind, 1 pakke steril vatt,
1 enkeltmannspakning, 1 liten flaske jod (glasskork) —
alt innpakket i oljelerret og opbevart i tørt skap.
12. Ett avtrykk av disse forskrifter skal slås op i alle skogs-
hytter.

Pelsdyravl.

§ 28. Pelsdyrgård må ikke legges så nær våningshus
eller allfarvei at lukten generer; heller ikke må den legges
slik, at der kan komme tilsig eller avfall til rinnende vann.
Avfallet fra revegården må brennes op eller legges i kom-
post og dekkes med jord. Komposten må være inngjerdet med
så sterk ståltrådduk, at hunder, katter, kråker eller skjærer
ikke kommer til og får rote i dungen.

Vasskopper, melkekopper og andre kar som man bruker
i gården må vaskes i særskilt stamp. Kluter, koster eller
annet som brukes til vasken må ikke brukes til annen vask
i våningshus eller uthus.

Kammer og koster som brukes til pelsdyr må ikke brukes
til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus,
fjøs eller stall før de er grundig rengjort og desinfisert.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøi til
bruk i pelsdyrgården, og dette fottøi må ikke bringes inn i
våningshus, grisehus, fjøs eller stall før det er godt ren-
gjort. Røkterne skal ha overalls når de steller dyrene.

For hver gang røkteren har stelt dyrene eller gjort rent
i pelsdyrgården må han vaske hender og underarmer grundig.

26 febr. Må av en eller annen grunn hvalper tas inn i hus for en kortere tid, må den største renslighet utvises. Dyrene må bare stelles av røkteren. Og når de er kommen tilbake til pelsdyrgården, må rummet de var i rengjøres og gjen-nemluftes grundig.

Almindelige bestemmelser.

§ 29. Undlater nogen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 30. Hvor forholdene gjør det påkrevd kan helserådet innrømme avvikelser fra helseforskriftenes bestemmelser.

§ 31. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder efter de er stadfestet.

§ 32. Overtredelse av disse regler straffes efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

Tillegg.

Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v., som er utferdiget for det hele land, er inntatt i Lovtidende 1 avdeling for 1937, nr. 5 (side 165—166).

26 febr. **Kongelig resolusjon.**

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting med et par mindre endringer på vedtak av Kistrand herredsstyre, Finnmark fylke, i møte 8 august 1935, om almindelige helseforskrifter for herredet, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløse syke skifter bopel.

II. De almindelige helseforskrifter og epidemiforskrifter som nu gjelder for herredet, stadfestet henholdsvis ved kongelige resolusjoner av 6 november 1875 og 8 desember 1900 opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

Om boliger.

§ 1. Enhver påtenkt opførelse, flytning eller påbygning av beboelseshus eller dertil hørende uthus skal meldes til helserådet som påser iaktatt følgende:

- a) Bebyggelsen skal ordnes slik at beboelsesrummene får mest mulig sol.
- b) Fra våningshus og matbod må der minst være en av-

stand på 10 meter til fjøs, stall, grishus, hønsehus og 26 febr. privet.

- c) Beboelseshus settes på tørr grunn hvorfra matjorden er fjernet. Ved grøfting og avledning beskyttes grunnen mot overvann og grunnvann til sådan dybde at tørr kjeller er sikret. Groper på tun og gårdsplass fylles ut forat der ikke skal bli stående vann- og sølepytter.
- d) Beboelseshus skal opføres på grunnmur av betong eller gråsten. Grunnmuren skal være tett, og ikke lavere enn 30 cm over jorden, og med minst 2 trekkhull, hvert 150 cm² stort. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller skal der være minst 60 cm's avstand mellom 1 etasjes gulv og jordoverflaten. Gulvet i nederste etasje skal bestå av 2 lag med fyll imellem.
- e) Ethvert beboelsesrum skal ha en høide av minst 2,10 meter fra gulv til loft eller raft, og være forsynt med minst 1 slagvindu.

Vindusflaten i et beboelsesrum må ikke være mindre enn en tiendedel av gulvflaten.

I eldre beboelsesrum som ikke har slagvindu, skal minst 1 sådant anbringes innen 1 år efter disse forskrifters approbasjon.

- f) Over kokeovn i beboelsesrum anbringes innretning til å opfange den ved kokning fremkomne damp og lede den ut i det fri.
- g) Kjellere skal være tørre, luftige og rene, og ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling.

Hvis der jevnlig setter sig vann i en kjeller, kan helse-rådet påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere som aktes benyttet til beboelse, handel eller verksted, er undergitt særskilte regler efter helserådets nærmere bestemmelse.

§ 2. Gulvet i bebodd rum skal vaskes eller skures minst 2 ganger i uken. Storrengjøring — rundvask — foretas minst 1 gang i året.

For boliger hvor der bor mere enn en familie, gjelder dessuten at felles ganger og trapper skal vaskes minst 2 ganger i uken. Avfall, søppelbøtter og stinkende skyllevann eller lignende må ikke hensettes i ganger og trapper.

§ 3. Finner helserådet at et beboelseshus eller enkelt rum ved mangel på lys eller luft, grunnet fuktighet, urenslighet, overfylling av mennesker eller av andre grunner er til helsemen, kan det forby at huset eller rummet blir brukt inntil manglene er rettet.

26 febr. Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 4. Helserådet kan forby at hester, kjøer, får, gjeter, griser eller fjærkre huses i våningshus eller i rum som har vegg eller tak felles med våningshus eller matbod.

Om priveter, søppel, gjødsel og kloakk m. v.

§ 5. Ethvert beboelseshus, gammelt som nybygg, skal ha privet med minst ett avlukke for hver 12 beboer. Privetet må være minst 10 meter fjernet fra våningshus og matbod. Det må ikke ha avsig til noen sådan bygning eller til offentlig beferdet vei eller til vanninntak.

Ved bygninger og steder hvor der jevnlig samles mange mennesker, f. eks. ved kirker, bedehus, skoler, kommunelokaler, ungdomslokaler, verksteder eller andre forsamlingslokaler, skal der være priveter og urinsteder, særskilt for hvert kjønn, og av sådan størrelse og innretning som helserådet for hvert tilfelle bestemmer.

Priveter må holdes godt rene. Sete og gulv skal vaskes minst 2 ganger i uken. De skal tømmes og bingene ordentlig rengjøres minst 1 gang årlig, og om nødvendig oftere slik at overfylling aldri finner sted. Ved hensiktsmessige strømidler eller ved desinfeksjon med aske, kalk eller lignende, sørges der for at der ikke oppstår stank.

For eldre beboelse gis en frist av 1 år fra disse forskrifters ikrafttreden til opsetning av privetet.

Aktes klosett eller urinsteder anbragt i våningshus eller i egen bygning eller uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra våningshus, matbod m. v., må helserådets tillatelse innhentes og dets nærmere bestemmelser for hvert enkelt tilfelle nøie efterfølges.

§ 6. Søppel, feiebøss eller annet avfall eller illeluktende stoffer så vel fra beboelsesrum som fra bedrifter, menneskers og dyrs uttømmelser, må ikke kastes like utenfor stuedøren eller like ved husets vegg eller mur, men skal enten brennes eller legges i dyngel eller kompost. Minst en gang årlig skal slike ansamlinger fjernes og plassen rengjøres.

Søppel og lignende må ikke henkastes i elv eller bekk. Komposter, søppelhauger eller annet avfallsoplag eller oplag av gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, privat felles vei, beboelseshus, eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således, at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr eller til annet bruk som nevnt i § 9 eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles 26 febr. så ofte det viser sig nødvendig.

Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask hvori der tømmes skyllevann, skal være forsynt med fast rist og vannlås.

§ 7. Selvdøde dyr eller dyr slaktet på grunn av sykdom må ikke kastes i elv eller vann, men må opbrennes hvis helse-rådet krever det, eller nedgraves tilstrekkelig dypt på et sted, hvorfra der ikke er tilsig til vanntak.

§ 8. Fra uthus eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller privat vei og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på en sådan måte at intet av betydning spilles. På marker som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilvirker nærings- og nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord.

Privetgjødning og annen naturlig gjødning må ikke opplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas vann til bruk som foran nevnt enn 10 meter.

Om drikkevann og brønner.

§ 9. Brønn, bekk, opkomme, elv eller annet vann hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift, som omsetter eller tilvirker nærings- og nydelsesmidler, må ikke forurenses på nogen som helst måte.

Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseloplag og annet oplag av avfall nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Der må i brønners eller vanninntaks umiddelbare nærhet ikke foregå vasking eller skylling av klær, badning eller lignende.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessigste måte beskyttes mot forurensning av overflatevann. De skal være forsynt med en 30 cm høi cementert kant over jorden og med tett, tilstrekkelig høit overbygg med hengslet lokk som kan stenges.

Bunnen i brønnen skal være dekket med et lag pukksten eller flate stenheller. Jordsmonnet skal skråne fra brønnen til alle sider.

26 febr. Brønnen skal tømmes og renses så snart vannet viser sig mindre godt.

Hvor flere benytter samme brønn, skal brønnen være forsynt med fast brønnbøtte eller pumpe.

Helserådet kan forby benyttelse av mat- og drikkevann fra brønner, vannledninger eller bekker o. s. v., når vannet antas skadelig for mennesker eller dyr, inntil forurensningen er fjernet.

Om butikker, matvareutsalg og lignende.

(Jfr. næringsmiddeloven med forskrifter, se tillegget til slutt).

§ 10. Butikker eller utsalgssteder, tilberedningssteder og opbevaringssteder for uemballerte matvarer, såsom kjøtt, fisk, melk, brød, smør, ost og lignende skal holdes rene og godt utluftet, og må ikke benyttes til soverum eller kjøkken. Gulv og disk skures minst en gang ukentlig. Storrengjøring minst 1 gang for året. Hver kveld skal disken vaskes og gulvet rengjøres men ikke tørrfeies. Spyting på gulvet er strengt forbudt, og kjøpmannen plikter å innberette til helse- rådet de kunder som forser sig herimot.

Der skal være opslått lett synlige plakater om at spyting og tobakksrøking i lokalet er forbudt. Spyttbakker skal ikke holdes, da enhver form for spyting i butikkene er forbudt.

Skap og hyller hvor uemballerte matvarer opbevares holdes fullstendig tildekket med glass eller forheng av tøy. Matvarer må ikke innpakkas i aviser eller urent papir.

Der skal være vaskestell så vel i alle butikker som i tilberedningssteder for matvarer for salg, og betjeningen skal jevnlig vaske hendene.

Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper. Hverken kunder eller andre må sitte på disken eller andre steder hvor matvarer anbringes.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i enhver butikk.

Om bedrifter.

§ 11. Når der aktes igangsatt bedrift som ved stank eller giftige gasser kan forurense luften, eller som på annen måte kan tenkes å bli til helsemen for arbeiderne eller den omboende befolkning, skal planen på forhånd forelegges helse- rådet og vedkommende være pliktig til både ved an- legget og driften å rette sig efter de bestemmelser som helse- rådet til enhver tid gir for å trygge arbeidernes helse og fjerne sanitære misligheter.

Bakerier, slakterier, meierier og andre produksjons- steder for matvarer må ikke opprettes eller forandres uten for-

utgående anmeldelse til helserådet. De skal til enhver tid stå 26 febr. under helserådets kontroll, og eierne skal være pliktig til uopholdelig å utføre de pålegg helserådet måtte finne nødvendige til forhindring av at matvarer forurenses eller bederves. Lokalene skal være slik innrettet at de lett kan rengjøres, og til enhver tid holdes rene og godt utluftet.

Om nærings- og nydelsesmidler samt bruksgjenstander.

(Jfr. næringsmiddeloven med forskrifter, se tillegget tilslutt).

§ 12. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdrages bedervede eller helsefarlige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander som kan være til helsemen derved at de inneholder giftige eller smitteførende bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noget stoff som av helserådet anses helsefarlig, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- eller nydelsesmidler, som kommer fra eller falholdes på steder, hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf, berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle, eller finnes noen basillbærer av farlig smittsom sykdom, som kan utbredes med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Kjøtt av syke dyr må ikke frembys til salgs uten at det er undersøkt av dyrlæge og av ham ved skriftlig erklæring er godkjent som anvendelig til menneskeføde.

Om fjøs og om melkens behandling.

(Jfr. næringsmiddeloven med forskrifter, se tillegget tilslutt).

§ 13.

- a) Fjøs skal være lyse og holdes rene og vel luftet. Storrengjøring minst 1 gang om året. Inventaret vaskes hyppig med grønnsåpe og varmt vann.

Kjørene skal holdes rene.

26 febr. I ethvert fjøs skal der være såpe og rent håndklæ og vaskefat med rent vann, så den som skal melke får såpevaske hendene før melkingen. Er kua tilsolet på jur, spener eller bakpart må den før melkingen vaskes grundig og etterpå avtørres med en ren, tørr klut. Den som melker skal ha rent forklæ.

- b) Melken må snarest bringes ut av fjøset, siles og hen-settes på et rent og kjølig sted, hvor den ikke kan trekke til sig dårlig luft eller på annen måte forurenses.

Melk og melkekar må behandles med den største renslighet. Melken bør helst ikke opbevares i beboelsesrum, iallfall må den da holdes tildekket. I soverum eller sykerum må melk ikke opbevares.

- c) Silen må være i god stand og alltid holdes ren og være nyvasket for hver siling. Det er forbudt å sile gjennom klut som ikke er vasket og kokt før den brukes.

Hunder og katter må holdes borte fra melkesil og spann.

Hvis melken er bestemt til salg, må aftenmelk og morgenmelk ikke blandes sammen uten først å være helt avkjølet.

- d) Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

- e) Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i ethvert fjøs hvorfra melk selges eller leveres.

Om bevertningssteder, herberger og fjellstuer.

(Jfr. næringsmiddeloven med forskrifter, se tillegget til slutt).

§ 14.

- a) I kafeer, herberger, fjellstuer og andre steder hvor reisende mottas skal lokalene alltid holdes rene og godt luftet. Rummene må kunne utluftes og opvarmes tilstrekkelig. Innboet må være slik at det er lett å holde rent. Der må til servering ikke brukes kopper eller glass med skår eller sprekk, og heller ikke andre spiseredskaper i dårlig forfatning.

Serviset skal efter hver gangs bruk vaskes omhyggelig i varmt vann tilsatt tilstrekkelig såpe eller annet vaskemiddel, derpå skylles i hett vann og til sist kokes i et passende kar forsynt med en løs kurv (servisekoker). Tørring med håndklæ eller klut må så vidt mulig undgås.

Det er forbudt å drikke av vannbeholder eller vannøse.

Spytting er forbudt, og personer som spytter på gul- 26 febr.
vet, skal straks utvises.

b) Sengene i natteherberger skal være forsynt med pute-
var, underlaken og poselaken til overbredslet. Laken,
poselaken, putevar skal skiftes rene for hver ny losje-
rende, likeså håndklær.

c) Betjeningen skal være iført ren ordentlig drakt. Mat-
varer må ikke håndteres med urene hender. Der skal
alltid forefinnes rent vaskevann, såpe og håndklær til
bruk for betjeningen og verten skal påse at dette be-
nyttes efter behov og efter benyttelse av klosettet.

Personer med smittsom, stinkende eller væskende syk-
dom må ikke tillates å tilberede eller servere mat eller
drikke for gjester.

d) Privetenes sæter og gulv skal hver dag vaskes med såpe
og varmt vann, de skal alltid holdes rene og ordentlige
og være forsynt med tilstrekkelig klosettpapir. Hvor der
anvendes privetbeholdere skal disse jevnlig påfylles et
strømiddel. Beholdere og binger skal tømmes før de blir
 $\frac{3}{4}$ fulle. Spyting på gulvet i privetet er forbudt.

Priveter og pissoarer skal være anlagt således og holdt
i sådan stand, at stank derfra ikke kan trenge inn i be-
driftens værelser og kjøkkener eller opbevaringssteder
for matvarer og heller ikke senere nogen nabo.

c) Ovenstående regler gjelder også for ungdomslokaler og
andre forsamlingslokaler, forsåvidt der foregår bevert-
ning eller servering.

f) Helserådets ordfører kan forlange at et eksemplar av
disse forskrifter skal være opslått i bevertningsstedene
eller på værelsene i herberger og hoteller.

g) All spyting i kirker, bedehus, skoler, fabrikker og
andre offentlige forsamlingslokaler er forbudt. Likeså
er det ved disse forsamlingslokaler forbudt å bruke felles
drikkekar. Drikkevannsinnetninger på disse steder må
være godkjent av helserådet.

Om renhold i arbeiderbarakker.

§ 15. Barakken skal alltid holdes godt ventilert.

Det er forbudt å spytte på gulv, vegger eller innbo.

Sengene skal redes op hver morgen. Løs sengehalm må
ikke brukes.

Efter hvert mål skal der vaskes op, matkopper og spise-
stell settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner og kaffe-
kjeler på en plass for sig, matlevninger og avfall bringes
bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbod eller skap.

Norsk Lovtidende, 1ste avd. Nr. 8, 1937.

26 febr. Minst 1 gang om uken skal gulvet vaskes eller sopes med lime og så meget sne eller våt sagflis at det ikke gyver. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes like utenfor husdøren eller omkring husveggene.

Arbeidsgiveren skal sørge for at huset er ordentlig rengjort og istandsatt når det tas i bruk. Når et arbeidslag reiser, har det plikt til å gjøre ordentlig rent etter sig.

Alle som bor i huset, skal iaktta renslighet og være ansvarlig for at disse regler efterfølges.

Det er opsynsmannens plikt å påse at disse regler overholdes, og å gjøre anmeldelse til helserådet hvis hans myndighet ikke respekteres. Personer som er fulle av utøi, har skabb eller annen smittsom sykdom, eller som ved urenslighet er til plage for andre, kan bortvises av helserådet.

Et avtrykk av disse regler skal slæes op i alle arbeiderbarakker.

Om offentlige boksamlinger.

§ 16. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke lånes av personer som lider av smittsom sykdom eller til personer som tilhører husstand hvor der er smittsom sykdom.

Hvis en person som har bøker til låns fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut innen den husstand som han tilhører, skal bøkene før de utlånes til andre desinfiseres efter den fremgangsmåte som helserådet bestemmer.

Alle bøker i offentlig boksamling skal så vidt mulig en gang i året ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med et helserådsmedlem. Særlig skitne og utbrukne bøker skal da kasseres.

Om smittsomme sykdommer.

§ 17.

- 1) Når en tuberkuløs syk, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding herom gis til helserådets ordfører. Meldeplikt påhviler så vel den syke selv som den husvert hvorfra og den husvert hvortil den syke flytter.

Før tjenestefolk påhviler meldeplikten vedkommende husbond.

- 2) Ved optreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har gjort anmeldelse derom til helserådets medlemmer eller til dets ordfører — i henhold til sundhetsloven av 16 mai 1860 — tillike dra

omsorg for betryggende avsondring så vidt omstendighetene tillater. 26 febr.

Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstander som de benytter eller som den syke har benyttet i de nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Matvarer må ikke opbevares i det rum hvor den syke oppholder sig.

3) Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellom stedet hvor sykdommen er opstått og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av større antall mennesker. Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til det rum hvor den syke oppholder sig.

Sammenkomster i selskabelig eller annet øiemed må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

4) Når læge er kommet til stede, kan han foreløbig treffe anordninger og forføininger med hensyn til avsondring av den syke og dennes omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i hvert fall nøie etterkommes og er gjeldende til de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

5) Hvis der leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrådt, må dette straks ophøre inntil tillatelse er meddelt av den tilkalte læge.

6) Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skolen før tillatelse er meddelt av den tilkalte læge. Forsåvidt sykdommen optrer i lærerens husstand og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil lægen har gitt nærmere bestemmelser.

7) Så snart meddelelse om de inntrufne sykdomstilfeller og de i anledning av samme trufne forføininger er innløpet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.

8) Gang- og sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av personer som har lidt av smittsom sykdom eller som har henstått i rum hvor disse personer har oppholdt sig, må ikke avhendes eller overlates til andre før de er

26 febr. rensset efter nærmere bestemmelser av helserådets ordfører.

- 9) Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses efter anvisning av helserådets ordfører.
- 10) Huseiere er like overfor helserådet ansvarlig for at fraflyttede rum vaskes og rengjøres ordentlig før nye beboere flytter inn.
- 11) Voksne personer og pleiebarn fra fremmede kommuner må ikke mottas til forpleining mot eller uten godtgjørelse med mindre de har nydatert lægeattest for at de ikke lider av nogen som helst smittsom sykdom. Såfremt de lider av nogen smittsom sykdom, må forholdet først godkjennes av helserådets ordfører.
- 12) Det er forbudt kvinner som lider av smittsom sykdom å ta tjeneste som amme eller barnepike.
- 13) Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sin hudsykdom eller sitt utøi, før det påny sendes i skole. På samme måte skal skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

Ved internatskoler kan bestyreren i samarbeide med skolelæge og helsesøster sørge for at barna får dertil egnet behandling for utøi og lettere sykdom, så hjemsendelse kan undgås.

- 14) Det er forbudt på skoler å la elevene bruke felles skrivematerialer såsom pinner, blyanter, grifler og lignende. Hver elev skal ha sine egne skrivesaker i eget futteral.

Almindelige bestemmelser.

§ 18.

- 1) Eier eller leier av hus er som sådan ansvarlig for at alle plikter opfylles som påbys i disse helseforskrifter.
- 2) Herredstyret besørger trykt det nødvendige antall av disse helseforskrifter til utdeling til alle hus innen herredet. Et eksemplar av forskriftene skal være opslått i lokaler som leilighetsvis brukes av et større antall mennesker.
- 3) Avvikelser fra ovennevnte forskrifter kan finne sted, men bare med tillatelse av helserådet i ethvert tilfelle. I uopsettelige tilfeller kan helserådets ordfører midlertidig dispensere.
- 4) Det påhviler helserådets medlemmer å påse disse for-

skrifter overholdt og melde overtredelser til helserådets 26 febr. ordfører.

- 5) Undlater nogen innen den av helserådet fastsatte frist å treffe de foranstaltninger som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.
- 6) Overtredelse av disse helseforskrifter straffes efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.
- 7) Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder efterat de er stadfestet.

Tillegg.

En samlet fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. som gjelder for hele landet er tatt inn i Lovtidende 1 avd. nr. 5 for 1937 side 165—166.

Rettelse.

Side 149. Kgl. res. av 5 februar om nye almindelige helseforskrifter for S e t s k o g. Overensstemmende med anførsel i resolusjonen er datum for vedkommende herredstyrevedtak angitt til 5 oktober 1911. Anførselen skyldtes — ifølge meddelelse fra Socialdepartementet — en inkurie, idet den riktige datum er 5 oktober 1935.

Utgiver: Byråchef C. Lampe.